

sin Kahyt, som Finansministeren udtrykte sig, men da alle Pladser paa Statsskibet var besatte med Socialdemokrater, baade Chefspladsen og Rørgængerpladsen og alle de andre, saa vilde man erfare Sandheden af det gamle franske Ord: Jo mere det skifter, jo mere bliver det ved at være det samme. Det maa jeg sige, var ganske dristigt sagt. Det var i Virkeligheden en haard Dom over vort Socialdemokrati. Jeg har vel bemærket, at der hos Socialdemokratiet er og navnlig har udviklet sig, siden det er blevet Regeringsparti, en vis Borgerlighed, om jeg saa maa sige, i Betragtningensmaaden, en vis Tilnærmelse til borgerlige Synspunkter, men jeg tror alt for godt om Socialdemokratiet til at ville tro, at hvis Statsskibet helt igennem blev besat med Socialdemokrater, lige fra Chefspladsen til Skibsdrengpladsen, skulde der ikke ske nogen synderlig Forandring. Jo, det vilde der ske, thi selv om baade Chef og Styrmand og Rørgænger og Skibsdreng i Virkeligheden befandt sig ganske vel ved den nye Tilstand og syntes, at det var pæne og rare Mennesker, de var kommet sammen med, og at der egentlig ikke var saa meget, der skilte, saa staar der jo en Armé bag ved, som ser sine Førere komme til Magten og forlanger, at de ogsaa skal gøre Gavn for Magten, at de skal udrette noget, og det, de skal udrette, er at bringe de Krav frem til Virkeliggørelse, som de stillede i sin Tid, da de var Opposition. Saa overmaade stiltfærdigt og gemytligt tror jeg ikke, det vilde gaa, navnlig da jeg tillige har den Opfattelse, som jeg deler med den højtærede Indenrigsminister, at de socialdemokratiske Strømninger baade hos de virkelige Socialdemokrater og hos andre Politikere har faaet et mægtigt Opsving ved Krigen, og at dette Opsving vil gøre sig stærkt gældende, ogsaa naar Krigen er endt, derom er der ikke mindste Tvivl. Vi gaar en Tid i Møde, hvor de socialdemokratiske Krav vil blive rejst med megen Styrke og med større Skarphed end nogen Sinde før. Man maatte være blind for ikke at se, hvor meget det, der er sket under Krigen, det Kompromis med, før ikke at sige den Strækken Vaaben overfor de socialdemokratiske Ideer, denne delvise Overgivelse, som fra de borgerlige Autoriteters Side i alle Lande er sket under Krigsforholdene, ligegyldigt, havde jeg nær sagt, om de regeres af Radikale som her eller af Konservative som i Sverige og Tyskland — man maatte, siger jeg, være blind for ikke at se, hvor meget dette har styrket Socialdemokratiet, og

hvilken overordentlig Kraft det vil give det i Fremtidens Kamp. Det kan ikke nytte noget at lægge mindste Skjul derpaa.

Men disse Fremtidsudsigter, som den højtærede Finansminister gled hen over med et Smil, gav den højtærede Indenrigsminister Lejlighed til at holde en smuk og stærkt stemningsbevæget Tale for os i Aftes. Det var øjensynligt, at den højtærede Indenrigsminister med en vis Utaalmodighed hilste den nye Tid, den nye Morgenrøde efter Krigen, hvor alt det, som halvt famlende og halvt tilfældigt var forsøgt under Krigen i Retning af Realisering af Socialdemokratiets Ideer, skulde træde ud i Livet som varig Samfundsordning, som tryk Jordbund for den nye Samfundsbygning. Den Tid saa den højtærede Indenrigsminister i Møde med Glæde og Fortrøstning. Den højtærede Indenrigsminister er en veltalende Mand — det hørte vi i Gaar —, og jeg tror ærlig talt ikke, der er nogen her i denne Sal, der vil nægte ham, at han er en dygtig Mand, og vistnok endnu mindre, at han er en velmenende Mand; men vi er i alt Fald mange, som har den Mening om den højtærede Indenrigsminister, at han tillige er en stærkt autoritært anlagt Mand. Derfor har den Situation, der er opstaaet under Krigen, i en ganske særlig Grad maattet være tiltalende for den højtærede Indenrigsminister, ligesom den sikkert ogsaa har virket paa ham, som al Luft og andre Omgivelser, der særlig passer for et Menneske eller et hvilket som helst andet Væsen, ganske naturligt virker udviklende paa det, saaledes at alt det, der ligger i det som Naturanlæg, udvikler sig kraftigere, end det ellers vilde være sket. Og kan der nu tænkes noget større Paradis for en autoritært anlagt Indenrigsminister end det, Indenrigsministeriets store Sal har frembudt under Krigen. Den højtærede Minister talte med en vis Begejstring om den store Sal, som næsten aldrig er tom, og hvor man stadig sidder og ordner Samfundets Anliggender, regulerer Indførsel og Udførsel, Fordeling og Produktion og alt andet. Og Ministeren mener selvfølgelig, at de forskellige Anordninger, han har truffet, har ramt det rette. Det har de ogsaa i nogle Tilfælde, i andre vel ikke, men det er ikke min Mening her at begynde nogen Diskussion derom. Men den højtærede Minister mener og mener utvivlsomt ærligt og oprigtigt, at det er til Samfundets Gavn, at disse kraftige Indgreb fra oven sker og ordner det Kaos, som han talte om, som tidligere har udfoldet sig i Samfundet, ordner dette Erhvervs-